

Čís. 1456.

Ve vybízení německého lidu, by se ostentativně nedostavil k uvítání presidenta republiky, jest spatřovati skutkovou podstatu §u 305 tr. zák.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1924, Kr II 215/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 17. března 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti veřejnému pokoji a řádu dle §u 305 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost, uplatňující důvod zmatečnosti dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř., pokouší se dovoditi, že v závadném projevu stěžovatelově nelze spatřovati skutkovou podstatu přečinu dle §u 305 tr. zák. Stížnost, vycházejíc se stanoviska, že nemravným podle slova smyslu je takové jednání, které se přiči panujícím zásadám mravnosti, morálky, které je tedy totožným s jednáním nemravným, a rozebírajíc s tohoto hlediska závadný výrok dospívá k závěru, že v něm nelze spatřovati výzvu k jednání nemravnému. Na odůvodnění tohoto závěru uvádí zmateční stížnost, že názor soudu nalézacího, že se výraz »nemravný« kryje s pojmem slova »nevlastenecký«, je nesprávným a tvrdí, že názor takový by se přičil demokratickému duchu času a zejména právu volného projevu mínění a právu volného politického přesvědčení. Mimo to tvrdí, že stěžovatel neučinil ničeho jiného, nežli že projevil určité politické přesvědčení, jež záleželo v tom, že se Němci nemohou účastniti přivítání presidenta republiky, poněvadž je jejich nepřitelem a že by bylo proto hanbou, dělati mu stafáž. V tom však dle mínění zmateční stížnosti nelze spařovati výzvu, by se shromáždění k mínění stěžovatelovu připojilo a nebylo by lze také, i kdyby přesvědčení stěžovatelovo bylo lze označiti za nevlastenecké a nemravné, shledávati v něm podněcování a svádění, jež § 305 tr. zák. ke skutkové podstatě trestného činu vyžaduje. S těmito vývody zmateční stížnosti nelze souhlasiti. Není pochybnosti o tom, že §em 17 úst. listiny jest občanům státu zaručena volnost projevů mínění, volnosti té jest však položena mez ustanovením, že projev mínění nesmí vybočiti z mezí zákona. Této podmínce závadný projev, jak nalézacím soudem byl zjištěn, nevyhovuje. Projev ten stal se dle zjištění soudu nalézacího ve schůzi sdružení »Bund der Landwirte«, když byl poslanec František P. navrhl, by se němečtí občané hojně účastnili při nastávající návštěvě presidenta republiky v Z. Hned po tomto návrhu učinil stěžovatel, ač členem zmíněného sdružení nebyl, závadný výrok. Výrok ten, jak ze souvislosti jeho s předchozím návrhem poslance P-a plyne, nelze posuzovati jinak, než jako podněcování a svádění k neúčasti při nastávající návštěvě presidenta republiky jako hlavy státu. Vybízelt' jím stěžovatel k ostentativní neúčasti německého lidu na uvítání presidenta republiky při jeho zamý-

šlené návštěvě v kraji z-ém, jenž je krajem národnostně smíšeným, proto, že president republiky je, jak stěžovatel tvrdí, nepřitelem německého lidu a že proto bylo by hanbou, dělati mu stafáž. Za těchto okolností nelze výzvu stěžovatelu posuzovati jinak, než jako vybízení a podněcování k činům nemravným, poněvadž ostentativní neúčasti německého lidu při uvítání presidenta republiky měl býti dán výraz nevážnosti tohoto lidu k osobě presidenta republiky jako hlavy státu pro jeho domnělé nepřátelství k německé národnosti jako menšině ve státě. Že takové projevy illoyality vůči hlavě státu přiči se obecnému pojmu mravnosti, netřeba podrobněji rozváděti; stačí poukázati k tomu, že se jimi porušuje hrubě a způsobem přirozenému lidskému cítění se přičícím nejen vážnost k hlavě státu, ježto vyvolávají nenávist a nepřátelství k osobě presidenta republiky jako hlavy státu, nýbrž jsou v důsledcích svých způsobilé, ohroziti zdárné plnění úkolu jemu podle ústavní listiny svěřených a klidné soužití státních občanů. Pro tuto povahu projevu stěžovatele nelze mu přiznati pouhou povahu volného projevu mínění, nebo politického přesvědčení, poněvadž vybočuje z mezí zákona a stalo se podřadění jeho pod ustanovení §u 305 tr. zák. právem.

Čís. 1457.

§ 24 zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z r. 1863.

Jest na zodpovědném redaktoru, by se informoval v Úředním listě o tom, zda uveřejněná stať, již hodlá znovu uveřejniti, nebyla zabavena.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1924, Kr I 241/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 15. února 1923, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin §u 24 zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863, zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným ve smyslu obžaloby.

Důvody:

Rozsudek zjišťuje objektivní známky přečinu §u 24 zákona o tisku (první případ), sprostňuje však obžalovaného z obžaloby, jelikož tu prý není subjektivní podstaty skutkové. Ačkoliv dotyčná věta rozhodovacích důvodů jest poněkud nejasná, vychází z právních úvah rozsudku, že nalézací soud řídí se správným názorem, že první případ přečinu, o který jde, nepřepokládá pachatelova vědomí o zápovědi tiskopisu, jenž byl pachatelem rozšiřován, ale že stačí jinaké provinění (nedbalost) pachatele, jež proto trestnosti zbavuje neznalost zápovědi jen, nebyla-li jím zaviněna. Rozhodovací důvody dospívají dále k závěru, že takové nedbalosti u obžalovaného není; mohlť prý obžalovaný vším právem předpokládati, že tiskopis »Jak se odrakouštujeme« není zabaven, neboť